

From: "hallitus@sosiaalityontekijoidenseura.fi" <hallitus@sosiaalityontekijoidenseura.fi>
Sent: torstai 11. tammikuuta 2024 14.55
To: "STM Kirjaamo" <kirjaamo.stm@gov.fi>
Subject: VN/18557/2023; Sosiaalityöntekijöiden seura ry; T3A1; Korvaava lausunto

Hei

Toimitamme tällä viestillä Sosiaalityöntekijöiden seura ry:n lausunnon
otsikonmukaiseen lausuntopyyntöön liittyen (Lausuntopyynnön
diaarinumero: VN/18557/2023). Tämä lausunto korvaa lausuntopalvelussa
tänään 11.1.2024 yhdistyksen tunnuksilla jätetyn lausunnon, sillä
lomakkeelle täytetyt tekstikentät tyhjenivät lähettämisen yhteydessä
eikä tätä teknistä ongelmaa saa palvelussa ratkaistua tai lausuntoa
korjattua.

Lausunto löytyy kokonaisuudessaan tämän viestin alta.

Ystävällisesti

Noora Kivioja

Puheenjohtaja, Sosiaalityöntekijöiden seura

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon

asiakastietojen käsittelystä

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/18557/2023

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6ce80169-37bf-4b52-a444-322d3a13f24f>

Näkemyksenne julkisen sosiaalihuollon sosiaalipalvelun toteutuksen
tehtävän käyttöoikeuden laajentamisesta palvelun järjestämisessä
syntyviin asiakastietoihin (14 §)?

Sosiaalityöntekijöiden seura ry:n näkemyksenä on, että laajennus on
tarpeellinen ja se mahdollistaa kokonaiskuvan luomisen asiakkaan
tilanteesta sekä helpottaa olemassa olevien tietojen hyödyntämisen niin
asiakkaan palveluiden arvioinnissa kuin palveluita annettaessa.

Parhaimmillaan se parantaa asiakkaan saaman palvelun laatua ja poistaa
päällekkäisiä palvelutarpeen arviointeja tai päällekkäistä työtä eri
palveluissa. Mahdolliset muutokset asiakkaan tilanteessa ja
palveluntarpeessa on myös paremmin nähtävissä, mikä lisää sosiaalityön
tehokkuutta. Aiemmat pykälät määrittävät näkemyksemme mukaan riittävän
kattavasti käyttöoikeudet työtehtävien mukaan.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa.

Onko asetusluonnoksessa tunnistettu oikein, mitä yhteiset palvelut
voivat olla (17 ja 18 §)?

Ei. Perustelee:

Yhteiset palvelut tulee ennen kaikkea määritellä selkeämmin ilman
tulkinnan varaa. Erityisesti monia sosiaali- ja terveyspalveluita

tarvitsevan asiakkaan kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti yhteiset palvelut tulisi tunnistaa laajemmin.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (17 §)

Kyllä. Perustelee: Laajentaminen on tarkoituksenmukainen asiakkaan kokonaistilanteen ymmärtämiseksi.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)

Ei. Perustelee:

Yhteisten palveluiden käsitettä tulisi edelleen tarkentaa.

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

Ei. Perustelee: Teksti luovutusluvan kohdentamisesta perustuu nyt ymmärrykseen sote-palveluiden yksiköistä, palvelutehtävistä, erilaisista palveluista ja asiakirjoista eikä se ole sosiaali- ja terveystietoihin käyttävälle tavalliselle kansalaiselle riittävän selkeä ja saavutettava. Teksti ei välttämättä ole riittävän selkeä myöskään kaikille sote-alan ammattilaisille, mikä saattaa johtaa vääräntulkintoihin.

Luovutusluvan kohdentaminen. Mahdollistaako luovutusluvan kohdentaminen asiakkaan tiedollisen itsemääräämisoikeuden toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?

Kyllä. Perustelee: Asiasisällöltään kohdentaminen mahdollistaa asiakkaan tiedollisen itsemääräämisoikeuden toteutumisen. Kts. Edellä.

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

Ei. Perustelee: Toivotaan, että luovutusluvan kohdentamiseen liittyen perehdytään vielä käytännön asiakastyön kannalta kriittisiin tilanteisiin esimerkiksi lastensuojelun, perhesosiaalityön tai vammaissosiaalityön kentällä, jossa on erityisen tärkeää huomioida asiakkaan edun toteutuminen.

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastietojärjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)

Ei. Perustelee: Sosiaalityöntekijöiden seura ry:llä ei ole riittävää osaamista arvioida asiakas- ja potilastietojärjestelmien toteuttamiseen liittyviä yksityiskohtia.

Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:

=

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)
Kyllä. Perustelee: -

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairauden tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta)
Kyllä. Perustelee: Muistisairauden tai vastaavan syyn määrittely ei kuitenkaan ole yksiselitteinen.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset, kun tietojen luovuttaminen perustuu asiakkaan antamaan luovutuslupaan? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).
Kyllä. Perustelee: -

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko käyttöoikeudet potilastietoihin sosiaalihuollon eri tehtävissä ja palveluissa asianmukaiset tilanteissa, joissa asiakkaalta ei ole muistisairauden tai vastaavan syyn vuoksi voitu saada luovutuslupaa? Jos ehdotus ei ole asianmukainen, kuvaa tarkemmin millainen käyttöoikeus tulisi olla (esim. mitä tietoja tulisi olla käytettävissä tai mihin tietoihin ei tulisi olla käyttöoikeutta).
Kyllä. Perustelee: Muistisairauden tai vastaavan syyn määrittely ei kuitenkaan ole yksiselitteinen.

Potilastietojen erityissuojaus. Kannatatteko esitetyjä laajennoksia erityissuojaukseen?
Kyllä. Perustelee: -

Muita kommentteja asetusluonnoksesta:

=